

แนวทางการแก้ไขปัญหานักเรียนออกกลางคัน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

โทร. 056-737078 ต่อ 28

แนวทางการแก้ไขปัญหาเด็กเรียนออกกลางคัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

1. ความสำคัญและความเป็นมา

ตามบทบัญญัติ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาตรา 49 ได้บัญญัติไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญดังกล่าว พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 จึงได้ระบุให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐานในมาตรา 17 ว่า...ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวน 9 ปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่ 7 เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่ 16 เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่ 9 ของการศึกษาภาคบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกระทรวง ซึ่งกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุเด็กเพื่อเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545 ได้กำหนดการนับอายุเด็กเพื่อเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้นับตามปีปฏิทิน หากเด็กอายุครบเจ็ดปีบริบูรณ์ในปีใด ให้นับว่าเด็กมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดในปีนั้น โดยเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติต้องการที่จะให้เด็กที่อยู่ในผืนแผ่นดินไทยทุกคนได้เข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐานและเข้าศึกษาภาคบังคับ จำนวน 9 ปี จึงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องรับเด็กในเขตบริการหรือเด็กในความรับผิดชอบที่มีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดได้เข้าศึกษาในภาคบังคับทุกคน และเมื่อเด็กได้เข้าศึกษาแล้ว ต้องพยายามให้เด็กศึกษาเล่าเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับและได้ศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นทุกยุคทุกสมัยคือปัญหาที่เด็กส่วนหนึ่งศึกษาเล่าเรียนไม่จบการศึกษาภาคบังคับ เพราะออกกลางคัน

การออกกลางคัน คือ การที่นักเรียนต้องออกจากกระบบโรงเรียนก่อนเรียนจบหลักสูตรตามที่กำหนดไว้ ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนเกิดขึ้นมานานและดูจะเป็นปัญหาปกติของโรงเรียนที่ครูหลายคนเห็นว่าไม่ใช่เรื่องที่เป็นปัญหา จึงไม่ได้หาแนวทางที่เหมาะสมเพื่อแก้ปัญหาทำให้เกิดผลเสียต่อประเทศหลายประการทั้งความสูญเสียงบประมาณทางการศึกษาที่รัฐจัดให้มีการศึกษาทำให้ทรัพยากรบุคคลที่ควรจะมีคุณค่า กลายเป็นทรัพยากรที่มีปัญหา และต้องเสียงบประมาณในการแก้ปัญหาที่บุคคลเหล่านั้นก่อขึ้น ถือเป็นความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาเมื่อคิดถึงการลงทุนรวมถึงความสูญเสียในสิ่งต่าง ๆ อีกมากมายที่บางครั้งครูไม่คาดคิด และที่สำคัญคือการแก้ปัญหาเด็กออกกลางคันเป็นการช่วยเหลือเด็กให้มีโอกาสเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามหลักสูตร

การรับเด็ก การเกณฑ์เด็กเข้าเรียน และการติดตามเด็ก เป็นงานที่สำคัญงานหนึ่งที่อยู่ในขอบข่ายภารกิจงานการจัดการศึกษาของโรงเรียนจะดำเนินไปได้หากไม่มีเด็กนักเรียน ซึ่งเป็นทรัพยากรของชาติที่สำคัญอย่างยิ่ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 จึงได้จัดทำแนวทางในการแก้ปัญหาเด็กเรียนออกกลางคันเพื่อให้โรงเรียนได้มีแนวทางในการแก้ปัญหาเด็กเรียนออกกลางคัน

เป้าหมาย

1. ลดอัตราการออกกลางคันของเด็กนักเรียนให้เหลือไม่เกิน ร้อยละ 0.25
2. ติดตามเด็กนักเรียนที่ขาดเรียนหรือออกกลางคัน ให้มาเรียนตามปกติ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เด็กในเขตบริการ ได้รับการศึกษาภาคบังคับ มีโอกาสเข้าเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน
2. ทราบปัญหาและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน นำมาเป็นข้อมูลสู่การแก้ปัญหาอย่างถูกต้องและเป็นระบบ ทำให้อัตราการออกกลางคันลดน้อยลงและหมดไปในที่สุด

ขอบเขตการดำเนินงาน

เก็บข้อมูลจากการรายงานการออกกลางคันของนักเรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับ ปีการศึกษา 2554 และ ปีการศึกษา 2555

คำนิยาม

เด็กออกกลางคัน หมายถึง เด็กวัยเรียนภาคบังคับที่เคยเข้าเรียนในสถานศึกษาแล้ว แต่ออกจากสถานศึกษาระหว่างปีไปโดยไม่ไปเรียนต่อสถานศึกษาอื่นใด และไม่กลับเข้ามาเรียนตามปกติได้ ก่อนที่จะจบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี

สาเหตุของนักเรียนออกกลางคัน

1. ฐานะยากจน
2. มีปัญหาครอบครัว
3. สมรสแล้ว
4. มีปัญหาการปรับตัว
5. ต้องคดี / ถูกจับ
6. เจ็บป่วย / อุบัติเหตุ
7. อพยพตามผู้ปกครอง (ไม่รวมการย้ายออกไปเรียนที่สถานศึกษาอื่น)
8. หาเลี้ยงครอบครัว
9. กรณีอื่น ๆ

แนวทางการแก้ปัญหาเด็กนักเรียนออกกลางคัน

เด็กที่เข้าเรียนแล้วแต่ออกกลางคัน

เด็กในวัยการศึกษาภาคบังคับส่วนหนึ่งที่เข้าเรียนแล้ว แต่ต้องออกจากโรงเรียนก่อนที่จะเรียนจบการศึกษาภาคบังคับ โดยสามารถจำแนกสาเหตุได้ 3 ด้าน คือ

1. ด้านตัวเด็ก

2. ด้านครอบครัว ชุมชน และสิ่งแวดล้อม
3. ด้านสถานศึกษา

สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาในแต่ละสาเหตุจะจำแนกเป็น 2 กรณี คือ

1. กรณีเด็กที่เข้าเรียนแล้วออกกลางคัน ซึ่งสถานศึกษาสามารถติดตามให้เด็กได้เข้าเรียนในสถานศึกษาได้
2. กรณีเด็กที่เข้าเรียนแล้วออกกลางคัน แต่สถานศึกษาไม่สามารถติดตามให้เด็กได้เข้าเรียนในสถานศึกษาได้

โดยแต่ละสาเหตุมีรายละเอียดและแนวทางการแก้ไขปัญหา ดังนี้

1. ด้านตัวเด็ก

- 1.1 เด็กพิการทางร่างกาย หรือมีปัญหาด้านสุขภาพ
- 1.2 เด็กมีปัญหาด้านสติปัญญา
- 1.3 เด็กได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ หรือโรคติดต่อร้ายแรง
- 1.4 เด็กออกไปประกอบอาชีพเพื่อไปเลี้ยงดูบุพการีที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้
- 1.5 มีเพศสัมพันธ์ หรือตั้งครรภ์ หรือมีคู่สมรสในวัยเรียน
- 1.6 ติดอบายมุข การพนัน สารเสพติด ฯลฯ
- 1.7 คบเพื่อนเสเพล
- 1.8 เด็กขาดเรียนบ่อย
- 1.9 เด็กตกซ้ำชั้น
- 1.10 เด็กหนีเรียน
- 1.11 เด็กมีสมาธิสั้น
- 1.12 เด็กประพฤติผิดระเบียบวินัยของโรงเรียน
- 1.13 เด็กไม่สนใจการเรียน เปื่อหน่วยการเรียน
- 1.14 เด็กปรับตัวเข้ากับครูและเพื่อนไม่ได้
- 1.15 การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนไม่ดี

แนวทางแก้ไขปัญหา

ก. **กรณีเด็กที่เข้าเรียนแล้วออกกลางคัน** ซึ่งสถานศึกษาสามารถติดตามให้เด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาได้ ให้ดำเนินการ ดังนี้

1. จัดทำระบบข้อมูลนักเรียนออกกลางคันให้ชัดเจน และมีการดูแลให้เด็กกลับมาเข้าเรียนอย่างต่อเนื่อง
2. จัดการเรียนการสอนซ่อมเสริม
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ
4. จัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ
5. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความสนใจของนักเรียน

6. จัดกิจกรรมพัฒนาสมองโดยใช้ตาราง 9 ช่อง (BBL : Brain Based Learning)
7. จัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึกให้มีความรักและศรัทธาสถานศึกษาของตนเอง
8. ปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน
9. ชี้แจง ทำความเข้าใจแก่ผู้ปกครอง กรณีเด็กพิการให้เข้าเรียนในสถานศึกษาที่จัดการศึกษา

เรียนร่วม หรือสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ

10. ชี้แจงทำความเข้าใจแก่ผู้ปกครองให้นำเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาให้กับเด็กที่เป็นโรคเอ็ดส์หรือโรคติดต่อที่ร้ายแรง

11. ชี้แจงทำความเข้าใจให้เด็กเห็นภัยพิบัติและโทษของสารเสพติด และการพนัน

ข. กรณีเด็กเข้าเรียนแล้วแต่ออกกลางคัน แต่สถานศึกษาไม่สามารถติดตามให้เด็กกลับเข้าเรียนได้ ให้สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา วางแผน ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือสถานประกอบการ ให้เด็กได้เข้าเรียนทั้งในและนอกระบบ เช่น การศึกษานอกโรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ในสถานประกอบการ ห้องเรียนสาขา ฯลฯ เพื่อให้เด็กได้เข้าเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ

2. ด้านครอบครัว ชุมชนและสิ่งแวดล้อม

2.1 ผู้ปกครองมีฐานะยากจน

2.2 ผู้ปกครองไม่มีที่อยู่ที่ทำกิน หรือมีที่อยู่แต่ย้ายที่ทำกิน หรือมีที่อยู่ไม่เป็นหลักแหล่งซึ่งเด็กต้องติดตามผู้ปกครองไปด้วย

2.3 ผู้ปกครองต้องการมีรายได้เพิ่ม โดยใช้แรงงานเด็ก

2.4 ครอบครัวหย่าร้างหรือแตกแยก

2.5 ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่เด็กเท่าที่ควร

2.6 ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญด้านการศึกษาเท่าที่ควร

2.7 อยู่ห่างไกลสถานศึกษา การคมนาคมไม่สะดวก

ก. กรณีเด็กที่เข้าเรียนแล้วออกกลางคัน ซึ่งสถานศึกษาสามารถติดตามให้เด็กกลับเรียนในสถานศึกษาได้ สถานศึกษาดำเนินการดังนี้

1. จัดระบบข้อมูลนักเรียนออกกลางคันให้ชัดเจนและดูแลให้เด็กกลับเข้ามาเรียนอย่างต่อเนื่อง

2. จัดหาที่พักอาศัยให้นักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น หอพักในโรงเรียน ครอบครัวอาสาสมัคร ฯลฯ หรืออาจขอความร่วมมือจากชุมชน รับผิดชอบต่อเด็กเป็นรายบุคคล

3. สนับสนุนค่าพาหนะนักเรียนที่อยู่ห่างไกล หรือรถรับส่งนักเรียน หรือจักรยานยืมเรียนให้แก่เด็ก

4. ส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน

5. จัดหาทุนการศึกษาหรือขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐเอกชนให้เด็กได้เรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ

6. จัดหาผู้อุปถัมภ์ / ผู้อุปการะ เป็นรายบุคคล เช่น พ่อ - แม่อุปถัมภ์ ฯลฯ

ข. กรณีเด็กเข้าเรียนแล้วแต่ออกกลางคัน แต่สถานศึกษาไม่สามารถติดตามให้เด็กกลับเข้าเรียนได้ ให้สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา วางแผนประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือสถานประกอบการ ให้เด็กได้เข้าเรียนทั้งในและนอกระบบ เช่น การศึกษานอกโรงเรียน โรงเรียนสารพัดช่าง การศึกษาเฉพาะทาง การศึกษาตามอัธยาศัย โรงเรียนพระปริยัติธรรม ศูนย์การเรียนในสถานประกอบการ ห้องเรียนสาขา ฯลฯ เพื่อให้เด็กได้เข้าเรียนจนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

3. ด้านสถานศึกษา

3.1 สถานศึกษามีการจัดระบบบริหารจัดการ การติดตามนักเรียนที่ออกกลางคันกลับมาเข้าเรียน ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

3.2 การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษายังไม่ครอบคลุม และไม่ต่อเนื่อง

3.3 การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

3.4 สถานศึกษาปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 ไม่ครบถ้วนและไม่ต่อเนื่อง

3.5 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนไม่ดีเท่าที่ควร

3.6 ปัจจัยพื้นฐานการสนับสนุนการจัดการศึกษายังไม่เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน

แนวทางแก้ไขปัญหา

ก. กรณีเด็กที่เข้าเรียนแล้วออกกลางคัน ซึ่งสถานศึกษาสามารถติดตามให้เด็กกลับเข้าเรียนในสถานศึกษาได้

1. สถานศึกษาจัดระบบการบริหารจัดการและระบบการติดตามนักเรียนที่ออกกลางคัน มาเข้าเรียนอย่างชัดเจนและจริงจัง
2. สถานศึกษาจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครอบคลุม ชัดเจน และสม่ำเสมอ
3. สถานศึกษาดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 อย่างครบถ้วน

ข. กรณีเด็กเข้าเรียนแล้วแต่ออกกลางคัน แต่สถานศึกษาไม่สามารถติดตามให้เด็กกลับเข้าเรียนได้ ให้สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาวางแผน ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือสถานประกอบการ ให้เด็กได้เข้าเรียนทั้งในและนอกระบบ เช่น การศึกษานอกโรงเรียน โรงเรียนสารพัดช่าง การศึกษาเฉพาะทาง การศึกษาตามอัธยาศัย โรงเรียนพระปริยัติธรรม ศูนย์การเรียนในสถานประกอบการ ห้องเรียนสาขา ฯลฯ เพื่อให้เด็กได้เข้าเรียนจนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ค. เด็กที่กำลังเรียนอยู่แต่มีแนวโน้มว่าจะออกกลางคัน

สภาพปัญหาของเด็กที่กำลังเรียนอยู่แต่มีแนวโน้มว่าจะออกกลางคัน จำแนกตามสาเหตุออกได้เป็น

3 ด้าน คือ

1. ด้านตัวเด็ก
2. ด้านสถานศึกษา
3. ด้านครอบครัว ชุมชน และสิ่งแวดล้อม

1. ด้านตัวเด็ก

- 1.1 ขาดเรียน ไม่สนใจการเรียน เบื่อหน่ายการเรียน เรียนไม่ทันเพื่อน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
- 1.2 ปรับตัวเข้ากับครูและเพื่อนไม่ได้
- 1.3 มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น ดิถสารเสพติด มั่วสุมแหล่งอบายมุข
- 1.4 สุขภาพร่างกายเจ็บป่วย พิกการ หรือได้รับอุบัติเหตุ

แนวทางแก้ไขปัญหา

สถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อความสนใจของผู้เรียนอย่างหลากหลาย เพื่อให้ นักเรียนมีโอกาสเลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองต้องการ
2. ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น เข้าค่าย ชุมชุม ชมรม กิจกรรมดนตรี กีฬา ศิลปะ กิจกรรมรักโรงเรียน ลูกเสือ เนตรนารี ทักษะศึกษา แหล่งเรียนรู้ภายใน ฯลฯ
3. จัดหาสื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัยให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน
4. จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม พี่สอนน้อง เพื่อนช่วยเพื่อน ให้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
5. จัดระบบการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ
6. จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดทำโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน
7. สร้างความเข้าใจระหว่างนักเรียน และชุมชน ให้มีความตระหนักและเน้นความสำคัญของการศึกษา เช่น จัดปฐมนิเทศ ประชุมผู้ปกครอง / กรรมการสถานศึกษา การประชาสัมพันธ์ ฯลฯ
8. จัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ประสานเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ ความรู้เรื่องโทษของยาเสพติดแก่นักเรียน เฝ้าระวังเด็กที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง และให้การบำบัดรักษาฟื้นฟูนักเรียนที่ติดยา
9. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียน เช่น เข้าค่ายคุณธรรม โรงเรียนวิถีพุทธ ฯลฯ
10. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษา ให้คำปรึกษาแนะนำการประพฤติปฏิบัติตนที่ เหมาะสมตามวัยแก่นักเรียน
11. สร้างเครือข่ายผู้ปกครอง เฝ้าระวังและป้องปรายยาเสพติดและแหล่งอบายมุข
12. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านสุขภาพร่างกาย เจ็บป่วย พิกการหรือได้รับอุบัติเหตุจนไม่สามารถรับการศึกษาในโรงเรียนได้
13. ประสานและให้ความร่วมมือกับสาธารณสุขในการให้ความรู้และดูแลสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน
14. ดูแลฟื้นฟูสุขภาพนักเรียนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม
15. จัดทำแผนการเรียนในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของนักเรียน
16. สถานศึกษาจัดทำประกันชีวิตหมู่และประกันอุบัติเหตุให้นักเรียน

2. ด้านสถานศึกษา

- 2.1 สภาพสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน
- 2.2 ห้องเรียนห้องพิเศษไม่เพียงพอ
- 2.3 ห่างไกลกันดาร การคมนาคมไม่สะดวก
- 2.4 ระบบการส่งต่อนักเรียนเมื่อจบช่วงชั้น
- 2.5 ขาดสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน
- 2.6 ขาดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.7 กิจกรรมการสอนของครูไม่น่าสนใจ
- 2.8 การลงโทษนักเรียนโดยวิธีการที่ไม่เหมาะสม
- 2.9 สถานศึกษาขาดความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน

แนวทางแก้ไขปัญหา

1. ปรับภูมิทัศน์ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน
2. ปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ให้เป็นปัจจุบัน
3. สถานศึกษาต้องประสานงานองค์กรต่าง ๆ ขอใช้สถานที่แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเป็น ห้องเรียนพิเศษ
4. จัดแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน
5. สถานศึกษาจัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน
6. ประสานงานกับชุมชนหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องจัดหาที่พักให้แก่เด็กนักเรียนที่บ้านอยู่ห่างไกลจากสถานศึกษา

3. ด้านครอบครัว ชุมชน และสิ่งแวดล้อม

- 3.1 ครอบครัวยากจน
- 3.2 ผู้ปกครองอพยพไปทำงานที่อื่น และย้ายไปตามฤดูกาลเพื่อทำงานรับจ้าง
- 3.3 ครอบครัวแตกแยก เด็กขาดผู้อุปการะ และเด็กถูกทอดทิ้งเป็นภาระของคนอื่น
- 3.4 ผู้ปกครองไม่เข้าใจ ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา
- 3.5 ครอบครัว ชุมชน เกี่ยวข้องกับสารเสพติดและการพนัน
- 3.6 สภาพแวดล้อมมีปัจจัยเสี่ยงจากอุบัติเหตุ โรคภัย การเจ็บป่วย โรคติดต่อร้ายแรง
- 3.7 การคมนาคมไม่สะดวก ทुरกันดาร เด็กต้องเดินทางมาเรียนไกลเกินกว่า 3 กิโลเมตร
- 3.8 ภัยที่เกิดจากการก่อความไม่สงบและภัยจากธรรมชาติ
- 3.9 สภาพแวดล้อมมีแหล่งอบายมุข สถานบันเทิง สื่อลามก กระจายเพิ่มมากขึ้นในชุมชนเมือง

ตำบล หมู่บ้าน

แนวทางแก้ไขปัญหา

สถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้

1. จัดทำข้อมูลเด็กที่มีแนวโน้มว่าจะออกกลางคัน เพื่อขอรับการสนับสนุนความช่วยเหลือ
2. ประสานความร่วมมือหน่วยงาน องค์กร เพื่อสร้างความเข้มแข็ง สนับสนุน ส่งเสริมให้ครอบครัวมีความรู้ ทักษะ ประสพการณ์ สร้างรายได้เพิ่มขึ้น

3. สนับสนุนให้ครอบครัวมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายพื้นฐานในชีวิตประจำวัน
4. สร้างระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน / จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้ความรู้กลุ่มเป้าหมาย
5. จัดโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก
6. ประสานความช่วยเหลือจัดหาทุนการศึกษา
7. หาผู้อุปการะเพื่อดูแลช่วยเหลือเด็กที่ถูกทอดทิ้ง
8. จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษาให้เอื้อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน
9. จัดห้องเรียนสาขาหรือโรงเรียนสาขาให้เหมาะสมกับพื้นที่
10. จัดค่าพาหนะ พาหนะรับ – ส่ง หรือจักรยานยืมเรียนให้แก่นักเรียน